

Na osnovu člana 17. stav 2. i člana 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na 37. sjednici, održanoj 30. januara 2013. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O DOPUNI PRAVILNIKA O UPOTREBI
ZASLAĐIVAČA U HRANI**

Član 1.

U Pravilniku o upotrebi zaslađivača u hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08) u Aneksu iza E broj E 959 dodaju se novi brojevi E 960 i E 961 koji glase:

E broj	Naziv	Hrana	Maksimalno dozvoljena količina
E 960	Steviol glikozid	Aromatizirani fermentirani mliječni proizvodi uključujući termički obrađene proizvode Samo proizvodi sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Jestivi sladoledi Samo proizvodi sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Voće i povrće u sirćetu, ulju ili rasolu Samo slatki-kiselci konzervirani voća i povrća	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Pripravci od voća i povrća isključujući kompot Samo sa smanjenim energetske udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Ekstra džem i ekstra žele kako je to regulirano posebnim propisima Samo želei, džemovi i marmelade sa smanjenim energetske udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Džemovi, želei, marmelade i zaslađeni kesten pīre Samo želei, džemovi i marmelade sa smanjenim energetske udjelom	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Ostali slični namazi od voća i povrća Samo namazi za sendviče od bazi suhog voća, sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
		Proizvodi od kakaa i čokolade obuhvaćeni Pravilnikom o kakau i čokoladnim proizvodima ("Službeni	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)

glasnik BiH", broj 51/11) Samo proizvodi sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	
Ostali slatkiši uključujući bombone za osvježavanje daha - Samo proizvodi na bazi kakaa ili suhog voća, sa smanjenim energetske udjelom, bez šećera	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- Samo namazi za sendviče na bazi kakaa, mlijeka, suhog voća ili masti, sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- Samo slastice bez šećera	350** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- Samo bombone za osvježavanje daha bez šećera	2000** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- Samo jako aromatizirane osvježavajuće pastile za grlo bez šećera	670** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Gume za žvakanje Samo bez šećera	3300** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Dekoracije, premazi i punjenja osim punjenja na bazi voća (voćno vino i made wine) - samo slastice bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- na bazi kakaa i suhog voća, bez šećera	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Žitarice za doručak Samo žitarice za doručak sa sadržajem vlakana većim od 15%, koje sadrže najmanje 20% mekinja, sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Fini pekarski proizvodi samo esoblaten papir za vafle	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Prerađena riba i riblji proizvodi uključujući školjke i rakove Samo slatko-kiselci konzervirani i poluprezervirani ribe i marinada za ribe, školjke i rakove	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Stoni zaslađivači u tekućem obliku	<i>quantum satis**</i>
Stoni zaslađivači u prahu	<i>quantum satis**</i>
Stoni zaslađivači u tabletama	<i>quantum satis**</i>
Supe i ragu-supe Samo supe sa smanjenim energetske udjelom	40** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Sosevi - Samo sos od zrna soje (fermentiran i nefermentiran)	120** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
- Osim sosa od zrna soje (fermentiran i nefermentiran)	175** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)
Dijetetska hrana za posebne medicinske svrhe kako je to regulirano Pravilnikom o dijetalnoj hrani za posebne medicinske potrebe ("Službeni glasnik BiH", broj 71/11) (izuzimajući dijetetsku hrana za	330** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)

		dojenčad i malu djecu za specijalne medicinske namjene kao što je definirano navedenim Pravilnikom i formule za dojenčad regulirane posebnim propisom)				Deserti i slični proizvodi	
		Dijetetski proizvodi za reguliranje težine namijenjeni za zamjenu ukupnog dnevnog unosa ili pojedino objeda (ukupne ili dijela ukupne dnevne prehrane)	270** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Aromatizirani deserti, snižene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera, na bazi vode	32 mg/kg
		Voćni nektar kako je to regulirano Pravilnikom o voćnim sokovima, voćnim nektarima i sličnim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08), nektar povrća i slični proizvodi Samo sa smanjenim energetske udjelom i bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Proizvodi na bazi mlijeka i mliječnih proizvoda, ili na bazi voćnog soka, snižene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Aromatizirana pića Samo sa smanjenim energetske udjelom i bez šećera	80** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Deserti na bazi voća i povrća, snižene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Pivo i pića od slada Samo bezalkoholno pivo ili sa sadržajem alkohola koji ne prelazi 1,2% vol. "Bière de table/Tafelbier/Table beer"(originalni udio manji od 6%) osim "Oberjähriges Einfachbier"; piva s najmanjom kiselošću od 30 miliekvivalenta izraženih kao NaOH, smeđa piva tipa 'oud bruin'	70** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Deserti na bazi jaja, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Ostala alkoholna pića uključujući žestoka pića s manje od 12% alkohola i mješavine alkoholnih pića s bezalkoholnim pićima	150** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Deserti na bazi žitarica, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Grickalice na bazi krompira, žitarica, brašna ili škroba	20** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Deserti na bazi masti, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Preradeni orašasti plodovi	20** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Grickalice: određeni ukusi gotovih, prepakiranih, suhih proizvoda na bazi škroba i orasi u ljusci	18 mg/kg
		Deserti, isključujući mliječne proizvode, i analozi, sladoledi, voće i povrće Samo sa smanjenim energetske udjelom ili bez šećera	100** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			Slastičarski proizvodi	
		Dodaci ishrani koja se isporučuje u čvrstom obliku uključujući kapsule, tablete i slične oblike	670** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Slastičarski proizvodi bez dodatih šećera	32 mg/kg
		Dodaci ishrani u tečnom obliku	200** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Slastičarski proizvodi na bazi kakaa ili suhog voća, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	65 mg/kg
		Dodaci ishrani u obliku sirupa ili za žvakanje	1800** (mg/l ili mg/kg, gdje odgovara)			- Slastičarski proizvodi na bazi škroba, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	65 mg/kg
						- Korneti i vafli za sladoled, bez dodatih šećera	60 mg/kg
						- Essoblaten	60 mg/kg
						- Namazi na bazi kakaa, mlijeka, suhog voća ili masti, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
						- Žitarice sa sadržajem vlakana većim od 15%, i najmanje 20% mekinja smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera	32 mg/kg
						- Osvježivači daha u obliku tableta, bez dodatih šećera	200 mg/kg
						- Jako aromatizirane pastile, bez dodatih šećera	65 mg/kg
						- Žvakače gume bez dodatih šećera	250 mg/kg
						- Bomboni u obliku tableta, bez dodatih šećera	15 mg/kg
						- Jabukovača i kruškovača	20 mg/l
						- Pića koja se sastoje od mješavine bezalkoholnog pića i piva, jabukovače, kruškovače, jakog alkoholnog pića ili vina	20 mg/l
						- Jaka alkoholna pića koja sadrže manje od 15% vol.alkohola	20 mg/l
						- Bezalkoholno pivo ili sa sadržajem alkohola do 1.2% vol.alkohola	20 mg/l
						- Stono pivo – '(Bière de table/ Tafelbier/ Table beer', (originalna sladovina s manje od 6% ekstrakta)	20 mg/l
E 961	Neotam	Bezalkoholna pića - Aromatizirana pića, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatih šećera, na bazi vode	20 mg/l				
		- Pića na bazi mlijeka i mliječnih proizvoda, ili na bazi voćnog soka, bez dodatih šećera	20 mg/l				

	sa izuzetkom piva gornjeg vrenja ('Obergäriges Einfachbier')	
	- Piva s minimalnom kiselošću od 30 miliekvivalenata izraženo kao NaOH	20 mg/l
	- Smede pivo tipa 'oud bruin'	20 mg/l
	- Pivo smanjene energetske vrijednosti	1 mg/l
	- Smrznuti deserti, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatnih šećera	26 mg/kg
	- Voće u staklenkama ili limenkama, smanjene energetske vrijednosti ili bez dodatnih šećera	32 mg/kg
	- Džemovi, želei i marmelade smanjene energetske vrijednosti	32 mg/kg
	- Proizvodi od voća i povrća smanjene energetske vrijednosti	32 mg/kg
	- Slatko-kisel konzervirano voće i povrće	10 mg/kg
	- Feinkostsalat	12 mg/kg
	- Slatko-kisel konzervirana i polukonzervirana riba i marinade od riba, rakova i mekušaca	10 mg/kg
	- Supe smanjene energetske vrijednosti	5 mg/l
	- Umaci	12 mg/kg
	- Senf	12 mg/kg
	- Fini pekarski proizvodi za posebne prehrambene proizvode	55 mg/kg
	- Hrana namijenjena ishrani za redukciju tjelesne mase kako je to regulirano posebnim propisima	26 mg/kg
	- Hrana za posebne medicinske potrebe, kako je to regulirano Pravilnikom o dijetalnoj hrani za posebne medicinske potrebe ("Službeni glasnik BiH", broj 71/11)	32 mg/kg
	- Dodaci ishrani u tekućem stanju, kako je to regulirano posebnim propisima	20 mg/kg
	- Dodaci ishrani u čvrstom stanju, kako je to regulirano posebnim propisima	60 mg/kg
	- Dodaci ishrani na bazi vitamina i/ili minerala u obliku sirupa ili za žvakanje, kako je to regulirano posebnim propisima	185 mg/kg
	- Stoni zaslađivači	quantum satis

** izraženo kao ekvivalenti steviola"

Član 2.

U dijelu Pravilnika pod nazivom - Specifični kriteriji čistoće koji se odnose na odobrene zaslađivače za upotrebu u hrani, u koloni E br., iza broja E 959 dodaju se novi brojevi E 960 i E 961 koji glase:

"			
E 960 STEVIOL GLIKOZID			
Sinonimi			
Definicija	Proces proizvodnje sastoji se od dvije faze: prva obuhvata isušivanje vode s listova <i>Stevia rebaudiana</i> Bertoni i preliminarno čišćenje ekstrakta pomoću jonske hromatografije kako bi se dobio primarni ekstrakt steviol glikozida, a druga faza podrazumijeva rekristalizaciju steviol glikozida pomoću metanola ili vodenog etanola, što rezultira krajnjim proizvodom koji se uglavnom sastoji od (najmanje 75%) steviozida i/ili rebaudiozida A. Aditiv može sadržavati ostatke jonske smole, koja se koristi u proizvodnom procesu. I neki drugi steviol glikozidi mogu se pojaviti kao rezultat proizvodnog procesa, ali se ne pojavljuju u prirodnom obliku u biljci <i>Stevia rebaudiana</i> , a identificirani su u malim količinama (0,10 to 0,37 % w/w).		
Hemijski naziv	Steviozid: 13-[(2-O-â-D- glukopiranozil-â-D- glukopiranozil)oxy] kaur-16-en-18-oic acid, â-D- glukopiranozil ester Rebaudiozid A: 13-[(2-O-â-D- glukopiranozil-3-O-â-D- glukopiranozil-â-D- glukopiranozil)oxy]kaur-16-en-18-oic acid, â-D- glukopiranozil ester		
Hemijska formula	Uobičajeni naziv	Formula	Faktor promjene
	Steviol	C 20 H 30 O 3	1,00
	Steviozid	C 38 H 60 O 18	0,40
	Rebaudiozid A	C 44 H 70 O 23	0,33
	Rebaudiozid C	C 44 H 70 O 22	0,34
	Dulkozid A	C 38 H 60 O 17	0,40
	Rubuzozid	C 32 H 50 O 13	0,50
	Steviolbiozid	C 32 H 50 O 13	0,50
	Rebaudiozid B	C 38 H 60 O 18	0,40
	Rebaudiozid D	C 50 H 80 O 28	0,29
	Rebaudiozid E	C 44 H 70 O 23	0,33
	Rebaudiozid F	C 43 H 68 O 22	0,34
Molekularna težina i CAS broj	Uobičajeni naziv	Formula	Faktor promjene
	Steviozid	57817-89-7	804,87
	Rebaudiozid A	58543-16-1	967,01
Analiza	Ne manje od 95% steviozida, rebaudiozida A, B, C, D, E i F, steviolbiozida, rubuzozida i dulkozida na suhoj bazi.		
Opis	Bijeli do svijetložuti prah, oko 200-300 puta slađi od saharoze.		
Identifikacija			
Rastvorljivost	Lako topiv do malo topiv u vodi		
Steviozid i rebaudiozid A	Vrh hromatograma dosegnut provođenjem procedure opisane u metodi analize korespondira ili steviozidu ili rebaudiozidu A.		
pH	između 4,5 i 7,0 (rastvor 1:100)		
Čistoća			
Ukupni pepeo	Najviše do 1%		
Gubitak pri sušenju	Najviše do 6% (105 °C, dva sata)		
Ostaci rastvora	Najviše do 200 mg/kg metanol Najviše do 5 000 mg/kg etanol		
Arsen	Najviše do 1 mg/kg		
Olovo	Najviše do 1 mg/kg		

E 961 NEOTAM	
Sinonimi	N-[N-(3,3-dimetilbutil)-L- α -aspartil]-L-fenilalanin 1-metil ester; N(3,3-dimetilbutil)-L-aspartil-L-fenilalanin metil ester.
Definicija	Neotam se dobiva reakcijom pod pritiskom vodika iz aspartama s 3,3-dimetilbutiraldehidom u metanolu u prisustvu paladij/ugljkovog katalizatora. Izolira se i očisti filtracijom pri čemu se može koristiti diatomejska zemlja. Nakon odstranjivanje rastvarača putem destilacije, neotam se opere vodom, izolira centrifugiranjem i na kraju osuši vakuumom.
CAS broj	165450-17-9
Hemijski naziv	N-[N-(3,3-dimetilbutil)-L- α -aspartil]-L-fenilalanin 1-metil ester
Hemijska formula	C 20 H 30 N 2 O 5
Relativna molekularna masa	378,47
Opis	bijeli do sivo-bijeli prah
Analiza	Najmanje 97,0%, na osnovu suhe tvari
Identifikacija	
Rastvorljivost	4,75% (w/w) pri 60°C u vodi, topiv u etanolu i etil acetatu
Čistoća	
Udio vode	Najviše 5 % (Karl Fischer, veličina uzorka 25 $\pm$ 5 mg)
pH	5,0 – 7,0 (0,5 % vodenog rastvora)
Talište	81°C do 84°C
N-[(3,3-dimetilbutil)-L- α -aspartil]-L-fenilalanin	Najviše 1,5 %
Olovo	Najviše 1 mg/kg"

Član 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 35/13
30. januara 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.